Yargıtay 11. HD E.2026/277 K.2026/4460 (09.09.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2026/277 E. , 2026/4460 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2025/1485 Esas, 2025/1887 Karar

HÜKÜM : Esastan ret

İLK DERECE MAHKEMESİ : İstanbul 17. Asliye Ticaret Mahkemesi (Denizcilik İhtisas Mahkemesi sıfatıyla)

SAYISI : 2024/350 E., 2025/83 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davacının sigortalısı dava dışı .... İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne ait bigbag Borik Asit Kristal Ns (normal sülfat) emtiasının, Gemlik'ten Tayvan'ın Koahsiung Limanına denizyolu ile nakliyesi için davalı ile anlaşmaya varıldığını, emtianın taşınması için davalı tarafından ... gemisinin seçildiğini, emtianın sigortalıya ait diğer alıcılara satılmış olan mallar ile beraber söz konusu gemiye yüklendiği, emtia için 3 ve 4 numaralı konşimentoların clean on board olarak düzenlendiğini, 24.04.2021 tarihli konşimentolar ile geminin limandan ayrılarak Tayvan'a doğru yola çıktığını, 29.05.2021 tarihinde saat 08:30'da geminin Koahsiung Limanı açıklarına gelerek saat 09:30'da limana yanaştığı ve tahliye operasyonunun saat 10:20'de başladığını, tahliye operasyonu devam ederken, 07.06.2021 tarihinde 2, 3 ve 4 numaralı ambar kapakları açıkken kapakların kapatılmadığı ve saat 08:45 – 08:50 arasında yağan sağanak yağmur nedeniyle 2 numaralı ambarda yer alan borik asit emtiasının ıslandığını, emtianın ıslanmasının ardından alıcı yetkilileri tarafından ... firmasının gözetim çalışması için gemiye davet edildiği ve yapılan incelemede toplam 1875 bigbag'den 439 adedinin ıslanarak hasarlandığı, 91 bigbag'in ise delik olduğunun raporla kayıt altına alındığını, emtianın sağlam şekilde Kaohsiung Limanı'na getirildiğini, tahliye gemi çalışanlarınca yapılmasa dahi, ambar kapaklarının yağmur öncesi gemi kaptanı tarafından kapatılması gerektiğini, ancak bunun yapılmadığını, bunun üzerinde davacı tarafından sigortalıya ödeme yapılarak sigortalının haklarına halef olunduğunu, davalı taşıyanın 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 1248. maddesinde yer alan "Taşıyan, taşıma ister bizzat onun tarafından, isterse bir başkası, fiilî taşıyan, tarafından gerçekleştirilmiş olsun, taşıma sözleşmesini yapan veya taşıma sözleşmesi adına ve hesabına yapılan kişidir." hükmü gereğince meydana gelen hasardan sorumlu olduğunu, bu nedenle davalı aleyhine İstanbul 4. İcra Müdürlüğünün 2024/10453 E. sayılı icra dosyası ile icra takibi başlatıldığını, davalının takibe itiraz ettiğini, itirazın haksız olduğunu ileri sürerek itirazın iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının aktif husumet ehliyetinin, davalının da pasif husumet ehliyetinin bulunmadığını, dava konusu yük hasarı iddiasından kaynaklı tazminat

talepleri için davacının sunduğu ''Short From Survey Report (Goods)'' başlıklı raporda yazan yük teslim tarihi olan 11.06.2021 tarihi dikkate alındığında, her türlü tazminat talep hakkının 11.06.2022 tarihinde hak düşürücü süreye uğradığını ve tazminat talep haklarının düştüğünü, işbu itirazın iptali davasına konu İstanbul 4. İcra Müdürlüğü'nün 2024/10453 E. sayılı icra dosyasını başlattığı tarih itibariyle davacının her türlü tazminat hakkının düşmüş olduğunu, TTK'nın 1188. maddesi gereğince bir yıl içinde yargı yoluna başvurulmadığından işbu davanın reddine karar verilmesinin gerektiğini, davalının taşıyan sıfatı bulunmadığını, konşimento gereğince davacının davasını ... isimli geminin donatanı veya taşıyanına yöneltmesi gerektiğini, hasar ihbarı bulunmadığını, dava konusu taşımadaki FIO kaydı gereğince tahliye işlemlerinin yük ilgililerinin sorumluluğunda olması sebebiyle tahliye işlemleri sırasında meydana gelen hasara yük ilgililerinin katlanmasının gerektiğini, davacı ... şirketinin bu nedenle rücuen tazminat talep etme hakkı bulunmadığını, ambalaj yetersizliğinden meydana gelen hasara yük ilgililerinin katlanması gerektiğini savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile dosyaya sunulan dava konusu yüke ilişkin Nakliyat Emtia Sigorta Poliçesi'nin davacı ..... tarafından düzenlenmiş olup, poliçede sigortalı olarak ... İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün gösterildiği, konşimentoda da yükletenin ... İşletmeleri, gönderilenin ... olduğu, sigortalı ... İşletmeleri tarafından hasar bedelinin alıcı ...'a ödenmesi konusunda düzenlediği muvafakatname, davacı ... şirketinin poliçe kapsamında sigortalıya ödediği hasar tazminatına ilişkin ödeme belgesi ve ödemeden sonra ...'nun düzenlediği İbraname örnekleri dikkate alındığında dava konusu yük hasarından dolayı davacı ... şirketinin TTK'nın 1472. maddesindeki halefiyet hükümlerine göre dava ehliyetine haiz olduğu, TTK'nın 1188/1 hükmünde "Eşyanın ziyaı veya hasarı ile geç tesliminden dolayı taşıyana karşı her türlü tazminat istem hakkı, bir yıl içinde yargı yoluna başvurulmadığı takdirde düşer." düzenlemesinin yer aldığı, ikinci fıkra gereğince bir yıllık sürenin başlangıcının yükün teslim edildiği veya teslim edilmesi gereken tarih olacağı, somut uyuşmazlıktaki rücu talebinin; gemi ile taşınan malın, taşıma sırasında hasarlanmasından kaynaklandığı, sigorta şirketinin başlattığı icra takibinin TTK'nın 1188. maddesinde öngörülen süreye tabi olduğu, bu sürenin yükün boşaltma limanında alıcıya teslim edildiği tarihte başlayacağı, ekspertiz raporundaki açıklamalardan yükün gemiden tahliyesinin 29.05.2021 tarihinde yapıldığının anlaşıldığı, icra takibinin ise 19.04.2024 tarihinde başlatıldığı, bu durumda takip tarihi itibariyle TTK m.1188/1 hükmünde öngörülen bir yıllık sürenin geçmiş olduğu gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiş, hüküm, davacı vekilince istinaf edilmiştir.

IV. İSTİNAF

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile eşyanın alıcıya teslim edilmek üzere gemiden tahliyesinin 29.05.2021 tarihinde gerçekleştirildiği, davacının sunduğu ''...'' başlıklı raporda yük teslim tarihinin 11.06.2021 tarihi olduğu, davacı tarafından 09.05.2024 tarihinde arabuluculuk başvurusunda bulunularak icra takibinin 19.04.2024 tarihinde başlatıldığı, bu tespit ve bilgilere göre, davacı tarafça, eşyanın tesliminden sonra bir yıllık hak düşürücü sürede işbu takip ve davanın açılmadığı, davacı sigortacı tarafından ödeme yapılarak sigortalının haklarına halef olunduğundan eldeki davanın sigortalıya halefiyet sıfatıyla açıldığından sigortacının, hasarını ödediği sigortalının konumunda olduğu, arabuluculuk başvuru tarihi ve icra takip tarihi itibariyle bir yıllık hak düşürücü sürenin geçtiği gerekçesi ile davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiş, hüküm, davacı vekilince temyiz edilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Dava ve Hukuki Nitelendirme

Dava, deniz taşıması sırasında meydana gelen ve emtia nakli (abonman sözleşmesine bağlı) sigorta poliçesi kapsamında ödenen hasar bedelinin rücuen tahsili için başlatılan icra takibine itirazın iptali istemine ilişkindir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Yapılan yargılama ve saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kuralları gözetildiğinde özellikle rücu hakkı yönünden TTK'nın 1188/3 hükmünde öngörülen doksan günlük hak düşürücü sürenin dolmuş olduğu dikkate alınarak, İlk Derece Mahkemesince verilen kararda bir isabetsizlik olmadığının anlaşılmasına göre yapılan istinaf başvurusunun 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 353/1-b(1) hükmü uyarınca Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddine ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanısına varıldığından Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.

VI. SONUÇ: Yukarda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1 hükmü uyarınca ONANMASINA, aynı Kanun'un 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, temyiz harcı peşin alındığından başkaca harç alınmasına mahal olmadığına, 09.09.2026 tarihinde kesin olarak oy birliğiyle karar verildi.